తాసిల్దార్

శ్రీ. [illegible]

ఈ కథ మిమ్మల్ని అర్ధశతాబ్దం వెనక్కు తీసుకెళ్తుంది. అప్పటి ప్రజలు మనకు వింతగా కనిపిస్తారు. ధనికదరిద్రుల్లో వేషభాషల్లో, భోజనభాజనాల్లో ప్రతి విషయంలో స్పష్టమైన వ్యత్యాసం గోచరించేది. అది భారతావనికి సంధిసమయం. పురాతనాచారాలంతరించి పాశ్చాత్య నాగరికత వ్యాపిస్తున్న రోజులవి. విదేశాల్లో బారిస్టర్, ఐ. సి. ఎస్. వగైరా డిగ్రీలు సంపాదించి వచ్చిన భారతీయులు తమ భావాలనూ ఆచారాలనూ భారతదేశంలో వ్యాపింప చేయాలని కుతూహలపడుతున్నారు. దాని ప్రభావం అప్పటికే భారతీయ సాంఘిక సంబంధాల్లో తొంగిచూస్తూంది.

* * *

మన్మాడ్ నుంచి హైదరాబాదు వెళ్ళే బండి మిట్టగూడెం స్టేషనులో ఆగింది. ఫస్టుక్లాసు పెట్టెలో యువకుడైన ఒక బారిస్టరు ఏదో ఆంగ్ల మాసపత్రిక చదువుతూ కూర్చున్నాడు. అప్పుడప్పుడు దాంతో విసురుకుంటూ ఒక్కొక్కసారి పేజీలు తిరగేసి చదువుతూ చిరాగ్గా కూర్చున్నాడు. అతని నోటినుంచివచ్చే సిగార్ ధూమమేఘాలు అతని మనస్సులోని చిరాకును ప్రదర్శిస్తున్నాయి జేబు గడియారం తీయడం, చూడ్డం మళ్ళీ జేబులో పెట్టడం ఇదీ అతనిపని. తుదకు పెట్టెదిగి కర్రవూపుతూ స్టేషనుమాస్టరు గదిలోకి వెళ్ళాడు. అక్కడే గార్డుకూడా కూర్చొని కులాసాగా కబురు చెప్పుకున్నాడు.

"బండి 15 నిముషాలు లేటైంది. ఇంకా పంపించాలనే ఆలోచనే లేనట్లుందే మీకు," గాండ్రించాడు బారిస్టరు. గార్డు ప్రత్యుత్తరమీయకుండానే దీనికంతా స్టేషనుమాస్టరే కారణం, అన్నట్లు ఒకగట్టిచూపు స్టేషను మాస్టరువైపుపారేసి ఊరుకున్నాడు.

"మిట్టుగూడెం తాసిల్దారువారు హైద్రాబాదువెళ్తారని తెలిసింది. వారురావడమే ఆలస్యం బండికదుల్తుంది" అన్నాడు నీళ్లు నములుతూ స్టేషనుమాస్టరు.

'వాట్ నాన్సెన్స్' బారిస్టరు ఉరిమాడు. "టైంప్రకారం బండి నడిపించడం కూడా తెలియనట్లుందే మీకు; తాసిల్దారుకోసం బండి ఆపుతారా? తాసిల్దారు తాతొచ్చినా బండి ఆగడానికి వీల్లేదు. అలా! బండి ఆలస్యంగా పోతే ఎంతమంది నష్టపడతారో కూడా తెలీదే మీకు? నేను తొందరగా హైద్రాబాదు వెళ్లాలి. బండి త్వరగా పంపించెయ్యండి", అన్నాడు బారిస్టరు తన అదుర్దా అంతా వ్యక్తపరుస్తూ ఏదో అధికారం చెలాయిస్తున్నట్లు.

సూటు బూటు చూసి స్టేషను మాస్టరు గుండెల్లో రాయిపడ్డది. అయినా తాసిల్దారు షెర్వానీ అతని గుండె గుబగుబలాడిస్తున్నది. ఏం చేస్తాడు? ముందునుయ్యి, వెనకగొయ్యి. "వారు వస్తూనే ఉంటారు. అదిగో వచ్చేస్తూనే ఉన్నారు," స్టేషనుమాస్టరు ముఖం చాటంతైంది. "చూశారా మేనావాళ్ళ అరుపులు వినవస్తున్నాయి మీరు మీ పెట్టెలో కూర్చోండి, బండి ఇప్పుడే కదుల్తుంది." అన్నాడు స్టేషను మాస్టరు తన తలబరువేదో దింపుకుంటున్నట్లు.

వీళ్ళిలా తగాదా పడ్తూంగానే ఆరుగురు చాకళ్లు మోసుకొస్తున్న మేనా తిన్నగా బారిస్టరుగారెక్కిన ఫస్టుక్లాసు కంపార్టుమెంటు దగ్గర ఆగింది. నాలుగు బట్టల పెట్టెలూ, మూడు పెద్ద బిస్తర్లూ (బెడ్డింగులు) రెండు పళ్ళబుట్టలూ ఒక టిఫిన్ కారియరూ, ఒక కాడచెంబూ, ఒక హుక్కా పనివాళ్ళు లోపలపెట్టేస్తూండగానే బారిసరు పరుగెత్తుకొచ్చి పనివాళ్ళతో "ఇది రిజర్వు కారేజీ ఇందులో మీరింకోళ్ళ సామాను పెట్టడానికి వీల్లే"దన్నాడు తన హక్కేదో లాక్కుంటున్నట్లు.

"మాకేమీ తెలీదండీ ఇది మా సర్కార్ హుకుం. మీకేమైనా తక్రార్ (తగాదా) ఉంటే ఆయనతో మాట్లాడండి, అన్నారు నౌకర్లు అతన్ని చూడకుండానే సామాను సర్దుతూ.

"ఇదేమిటండీ అన్యాయం, రిజర్వు కారేజీ అని రాసిఉన్నా మీరిందులో సామాను పెట్టిస్తున్నారు. మీరింకో పెట్టి చూసుకోండి, లేకపోతే వచ్చే స్టేషనులో దిగిపోవాల్సివస్తుంది," అన్నాడు బారిస్టరు తాసిల్దారు తనను లెక్కచేసే ఘటం కావచ్చే ఉందని అనుమానిస్తూనే.

"ఓహో! పెద్దవచ్చాడు దింపడానికి. పెద్ద రిజర్ చేశావు. రిజర్ చేశాట్ట రిజర్. తాసిల్దారుకేమి రిజర్ ఓయ్ పెద్ద అధికారి వొచ్చావు రిజర్ చేయించటాని"కని తాసిల్దారు సామాను త్వరగా సర్దమని నౌకర్లను పురమాయించాడు.

"మీకీ పెట్టెలో కూర్చోవడానికధికారం లేదంటున్నా," అన్నాడు ఉడుకెక్కిన శరీరంతో బారిస్టరు.

"ఎవడోయ్ నాకూర్చునే అధికారం లేదనేది. నేనేం టిక్కట్ కొనలేదా?" అని తాసిల్దారు షెర్వానీ జేబులోంచి టిక్కట్టు తీసి మళ్ళీ సాగించాడు. "చూశావా నాకూ టిక్కట్టుందోయ్. కూర్చోడానికి నీకెంత హక్కుందో నాకూ అంత హక్కుంది," అన్నాడు తాసిల్దారు తాను గెల్చినట్లు కళ్లు పెద్దవి చేసుకొని బారిస్టరువైపు చూస్తూ.

టిక్కట్టుచూసి నవ్వాలో కోప్పడాలో తెలియలా బారిస్టరుకు. అది సెకండ్ క్లాసు టిక్కట్టు. ఫస్టుక్లాసులో ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. పైగా రిజర్వు కంపార్ట్మెంటు.

సామానుతో పెట్టె నిండిపోయింది. తాసిల్దారు పెట్టెలో కెక్కాడు. ఆయన చప్రాసీ లిద్దరూ ద్వారపాలకుల్లా దర్వాజాకు చెరోవైపు నిలుచున్నారు. ఇక తాసిల్దారుతో మాట్లాడి లాభంలేదని తేల్చుకున్న బారిస్టర్ స్టేషనుమాస్టరుతో షికాయతు (ఫిర్యాదు) చేద్దామని వారివైపు సాగాడు. బారిస్టరును చూచి పిడుగు పడ్తుందని తెలుసుకున్న గార్డూ, స్టేషనుమాస్టరూ ఒకరు వెనక్కూ, ఒకరు ముందుకూ పరిగెత్తారు. పరిగెత్తే గార్డు బారిస్టరుకేసి చూసి "బండెక్కండి. బండి కదుల్తుంది," అన్నాడు పచ్చజెండా ఊపుతూ.

ఇటు గార్డువేపు నడవాలో, అటు స్టేషనుమాస్టరువేపు నడవాలో ఆలోచిస్తూండగానే బండి విజిల్ ఇచ్చి కదిలింది. ఏంచేస్తాడు పాపం, పరిగెత్తుకెళ్ళి పెట్టెలో దూరాడు.

పెట్టెలో కెక్కినతర్వాత బారిస్టరుకింకోగడ్డుసమస్య ఎదురైంది. ఒక సీటుమీద రెండువైపులా రెండుపక్క చుట్టలు

★ హమేషా తమాషా ★

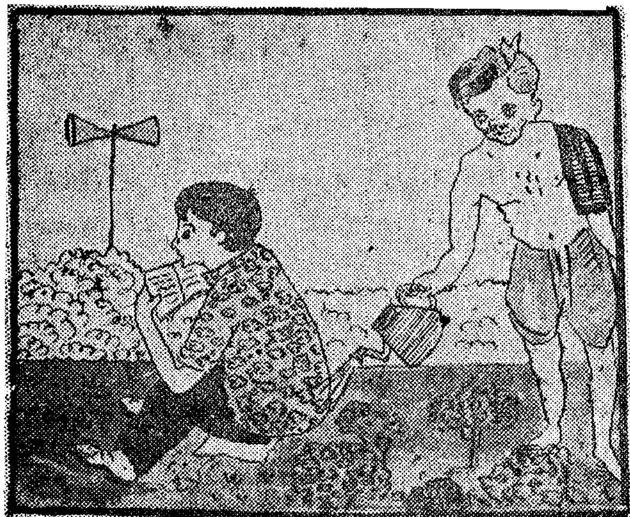
అలవాట్లోగా.

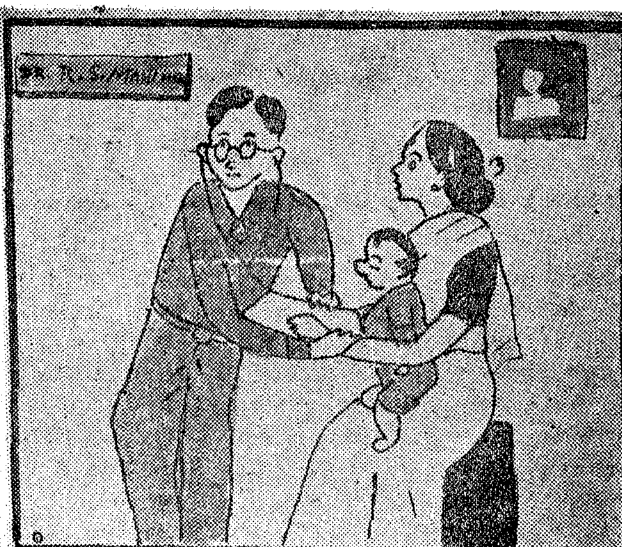
పొర పాటు

చిత్రకారుడు: పి. ఎస్. శాస్త్రి.

★ తాసిల్దార్ ★

పెట్టుకొని కూర్చున్నాడు తాసిల్దారు స్థిరంగా. రెండో సీటుమీద సామాను పెట్టెలూ వాటిమీద మిగిలిన బెడ్డింగూ ఉన్నాయి. బారిస్టరు కూర్చోడానికి కూడా జాగా లేదు. మిగిలినజాగాలో చప్రాసీలు సామాను సర్దుతున్నారు ఇంక తాసిల్దారు మీద కన్నువున్నా లాభంలేదని తెలిసిన బారిస్టరు చుట్టపొగ ఊదుతూ యోగివలె ఈ మాయాజాలం వైపు వీక్షించడం మొదలు పెట్టాడు. ఇక ఈ కంప అంటుకోకుండా ఉండడమే మంచిదనుకున్నాడు పాఠం అప్పగించలేని విద్యార్థిలాగా ముఖంపెట్టి చుట్టలాగడం మొదలుపెట్టాడు. అతన్ని చూసి తాసిల్దారుకు జాలి వేసింది.

"మియాఁ నిల్చున్నావెందుకు కూర్చో" అన్నాడు మహాసౌజన్యంతో తాసిల్దారు తానే ఈ పెట్టెకు యజమానైనట్లూ, బారిస్టరు మీదేదో పెద్దదయ చూపుతున్నట్లూ. అనడైతే అన్నాడుగాని తీరాచూస్తే రెండో సీటునిండా సామానుంది. బారిస్టరు కూర్చోడానికి జాగా ఏది? తాను గభాల్న లేచి "మియాఁ కూర్చో నేనింకోవైపు కూర్చుంటా"నని రెండోసీటు కాళీచేయమని నౌకర్లతో చెప్పి బారిస్టరును రెక్కపట్టుకుని సీటుమీద కూర్చోపెట్టాడు, తనకతని మీదేదో పెద్దవాత్సల్యం ఉన్నట్లు రెండో సీటు కాళీ అయింతర్వాత తాసిల్దారు కూర్చున్నాడు.

* * *

బండి వేగంగాపోతూంది. బారిస్టరు కిటికీలోంచి బైటికి చూస్తున్నాడు. తాసీల్దారు సీటుమధ్య రెండుకాళ్లు చాచుకొని సుఖంగా కూర్చొని తోటి ప్రయాణికునితో ఎలా సంభాషణ ప్రారంభించాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడు.

"మియాఁ ఎక్కడనుంచీ రావడం?"

బారిస్టరు కిటికీలోంచి తలతిప్పి "లక్నో నుంచి" అని మళ్ళీ కిటికీలోకి తలదూర్చాడు.

"లక్నోలో ఏం ఉద్యోగం?"

ఈతడవ బారిస్టరు తలకూడా తిప్పలా. మొదటిప్రశ్నతోనే విసిగి పరిచయం లేకుండా నేమాట్లాడే ఈ పల్లెటూరిగబ్బిలాయితో మాట్లాడ్డం వృధాఅనుకున్నాడు. కాని తాసిల్దారుమాత్రం ఊరుకోలా. మళ్లీ సాగించాడు.

'అదో పెద్దపట్నం. అనేకమంది నవాబులూ జమీందార్లూ ఉంటారు. నీవూ జమీందారువల్లే ఉంది. విహారానికి బైల్దేరినట్లుంది హైద్రాబాదుకు"

బారిస్టరుకు 'జమీందార' నే పదం ఎందుకో గాని అసహ్యం కలిపించింది. ఊరుకోలేక 'కాదు,' అన్నాడు పెద్ద చిరాగ్గా.

"డాక్టరువా?"

"కాదు"

"సర్కార్ హోదేదారువా?"

"కాదు"

"కాకుంటే వ్యాపారం చేస్తావా? ఏదో కంపెనీకి ఏజంటువై యుంటావు"

"కాదు"

ఈ కాదుల్తో విసిగిన తాసిల్దారు "మరేం చేస్తావు? ఈ ప్రపంచకంలో ఏమీ ఉద్యోగం లేకుండా బతకటం ఎట్లా? ఎక్కణ్ణయినా కాలేజీ ప్రొఫెసరువైతే కాదుకదా? హైద్రాబాదు చూడ్డానికి శెలవులో బైల్దేరినట్టున్నావు," అన్నాడు ఈ తడవ తప్పకుండా జవాబొస్తుందనే ధీమాతో.

మళ్ళీ అదే "కాదు", జవాబొచ్చింది.

బారిస్టరు ఈ మాటలు వినలేక నే విసుగెత్తిపోతున్నాడు. కాని తాసిల్దారు మాత్రం వదిలే ఘటంగా కనిపించడంలా. అప్పుడు, ఇప్పటికి అర్ధ శతాబ్దం క్రితం అర్ధ శతాబ్దం వయసుగల మనిషి తాసిల్దారు. ఆ పాతకాలం మనుష్యులంతా అంతే. ఆ తరంగా కైనరైనా ఇద్దరు కనిపిస్తే వాళ్లల్లో ఎక్కడలేని ఆత్మీయత పెరుగుతుంది. పదైదు నిముషాల్లోనే అయిదుతరాలు పైని, అయిదుతరాలు క్రిందివాటిని గురించి సంభాషణ జరిగిపోతుంది. రైల్లోనే వివాహ సంబంధాలు కూడా నిశ్చయమైపోతాయి. కాని ఇవ్వాళ ఈ కొత్తరకం మనిషి 'కాదు'ల్తో విసుగెత్తుతూంది తాసిల్దారుకు. అయినా మాటలు

తెంపేయాలనే దృష్టి ఏకోశానా కనిపించడం లేదు తాసిల్దారుకు. అతనికో కొత్త ఆలోచన తట్టింది. పన్నెండైంది. భోజనం వేళ. రెండు పెట్టెల్ను ఒకచోటుకు లాగి వాటి మీద దస్తర్ ఖాన్ (ముసల్మానులు భోజనం చేసేప్పుడు ఒక ఎఱ్ఱని గుడ్డ పరచుకొని దాని మీద భోజనం చేస్తారు.) పరిచాడు. టిఫిన్ క్యారియర్ లోంచి ఒక్కొక్క గిన్నె తీసి దానిమీద పెటూ,

"అయితే వకీలుగారూ! రాండి బిస్మిల్లా, భోజనం తయారుగా ఉంది. భోంచెయ్యండి.

వకీలుగారూ అన్నమాట విని బారిష్టరు ఉలిక్కిపడ్డాడు. "నేను వకీలునని మీ కెలా తెలిసింది?"

"ఇదీ ఓగొప్పే? జమీందారు కాకుండా, పరఫేసరు కాకుండా, డాకటరు కాకుండా ఉద్యోగి కాకుండా సూటుబూటు వేసుకుంటే వకీలు కాకుంటే ఇంకెవరు? ఏ ఉద్యోగం లేని వానివృత్తి వకాల్తీ" అనే సామెతుంది.

ఇద్దరూ పెదగా నవ్వారు.

"ఆఁ రాండి భోంచెయ్యండి" అన్నాడు తాసిల్దారు నవ్వుతూనే.

"అచ్ఛా మీకంత ఇదిగా ఉంటే రెండు ముద్దలు తినేస్తా" అని దస్తర్ ఖాన్ వైపు తిరిగాడు.

"తప్పక తప్పక తినాలి. ఇంతకంటే ఎవడైనా ఏం ఉపకారం చేస్తాడు? ఆతిథ్యం స్వీకరించడమే గొప్ప ఉపకారం. నేను మీకు చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి. ఇదిగో పలావ్ మిక్కిలి రుచైంది. ఇదిగో ఇక్కడ కూరలున్నాయి. నీ ఇష్టంవచ్చిన వాటితో తిను. కాని ఆఁ ముందే చెపుతున్నాను మిఠాయికి మాత్రం కాళీ ఉంచాలి సుమా? మా చిన్నమ్మ స్వయంగా చేసింది ఆఁ. మరిచానుపాయసం కూడా ఉంది. ప్రత్యేకంగా తయారు చేసింది దానికూడా కాళీ ఉంచాలి.

ఇద్దరూ తినడం ప్రారంభించారు.

"ఊఁ అయితే లక్నోలో వకాల్తీ చేస్తారు నేనూ వకాల్తీ ప్రాక్టీసు చేశాను. కాని ఉర్దూలో. ఇప్పుడైతే, చాలా మంది బొంబాయి, కలకత్తాలకుపోయి ఇంగ్లీషులో పరీక్ష ఇస్తున్నారు. మీరెక్కడ చదివారు? అన్నాడు తింటూనే తాసిల్దారు.

'లండన్‌లో' అన్నాడు సంక్షిప్తంగా బారిష్టరు.

ఓహో! అయితే తమరు బారిష్టర్లన్నమాట. చాలా డబ్బు ఖర్చై ఉంటుంది. ఇక్కడ కూడా ఇద్దరు ముగురు బారిష్టర్లున్నారు. ఖర్చున్నంత ఆమ్దనీ (ఆదాయం) లేదు. మీ బారిష్టరీ బాగా నడుస్తూందా?"

"ఏదో నడుతూ లేనూ నడుస్తూంది. నెలకు 500 లకు చావు లేదు."

"మీకంటె మా దేశపు తాసిల్దార్లే నయం ఏ నెలా వెయ్యికంటె తక్కువ ఆమ్దనీ ఉండదు. ఒక్కొక్కసారి నాలుగు ఐదు వేలు కూడా ఉంటుంది."

"అలా ఎందుకూ మీదగ్గర తాసిల్దార్లకు నిర్ణీతమైన వేతనం ఉండదూ?"

"అరె మియాఁ జీతం తిండికూడా చాలదోయ్. మరి బట్టలు, చదువులూ, నౌకర్ల జీతాలూ, పెళ్ళిళ్లూ, గుర్రబ్బండీ ఇవన్నీ పై ఆమ్దనీ లేకుండా ఎలా వెళ్ళుతాయ్? మంచిది గాని హైదరాబాదు ఎందుకు వెళ్తున్నట్లూ?"

ఈ ప్రశ్న బారిష్టరును తల్లక్రిందులు చేసింది. ఏదో దాచాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్టుంది వేషం చూస్తే "ఏమీ లేదు ఏదైనా ఉద్యోగం దొరుకుతుందేమోనని. ఉద్యోగం దొరుకుతే అక్కడే ఉండిపోతా" నన్నాడు బారిష్టరు దీర్ఘాలోచన తర్వాత

'అబ్బా! ఉద్యోగంకోసం చాలాదూరం వచ్చావు ఎవరిదైనా పరిచయం ఉందా? సిఫారస్ ఏమైనా ఉందా?"

"లేదండీ నాకిక్కడ తెలిసినవాళ్ళు గాని నేను తెచ్చిన సిఫారసు గాని లేదండీ."

"అయితే బారిష్టరీ ఘుర్రు (గర్వం) మీద వచ్చావన్నమాట. బారిష్టరీకే ఉద్యోగం దొరుకుతే లక్నోలో దొరక్కపోయిందీ?" ఓ గ్రాసుడు నీళ్ళుతాగి మళ్ళీ సాగించాడు. "సరే మంచిదే అయిందిలే మాతో పరిచయమైంది. తాసిల్దారీ చేస్తావా"

"జీతం సరిగ్గా ఉంటే చేయకేం? ఇక్కడ తాసిల్దార్ల కేమిస్తారు? మావైపు 250 రూ. ఇస్తారు."

"జీతం, జీతం, జీతం, మళ్ళీ అదేమాట జీతం" తనకుద్దేశించుకొని ఇదిగో తాసిల్దార్ను చూడు ఆలోచించుకో, తాసిల్దారీ కావాలా? వద్దా? తాసిల్దారు భోజనం చూడు. అతని సామాను చూడు. కాస్తనే నొచ్చినమేనాను గురించి ఆలోచించు. ఆ నౌకర్ల సంఖ్య చూడు. నన్ను పంపడానికి వచ్చిన ఆ గుంపును చూడు. ఒకసారి ఆలోచించు, రిజర్ డబ్బా అయినప్పటికీ ఇందులో ఎక్కాను. గార్డుకుగానీ స్టేషను మాష్టరుకుగానీ దమ్ముంది దింపడానికి? ఇప్పుడు చెప్పు తాసిల్దారీ కావాలా? వద్దా?"

ఆ దగ్గును అణచండి-ఆ గొంతుపుండుకు ఉపశమనం కలిగించి మాన్పండి-రొమ్ము, శ్వాసకోశ బాధలను వెంటనే తొలగించండి

పెప్స్ సేవించండి.

PEPS

జగద్విఖ్యాతి గాంచిన

గొంతు, రొమ్ము టేబ్లెట్లు

మందు లమ్మేవారి అందరివద్దా లభిస్తాయి.

పెప్స్ టేబ్లెట్లు గొంతు, రొమ్ము బాధోపశమన, నివారక సారములు కలవి. మీరు పెప్స్‌ను చప్పరించునపుడు ఈ సారములు ఆవిరిఅయి, మీ శ్వాసద్వారా గొంతుకలోనికి, శ్వాసమార్గం, శ్వాసకోశాలలోనికి కొనిపోబడుతాయి. ఇలా అవి సరాసరి మిమ్ము బాధించే భాగాలను చేరుకుంటాయి, అందుకే పెప్స్ అంత శక్తివంతమై, జగద్విఖ్యాతి గాంచినవి. పెప్స్ దగ్గులను అణచివేస్తాయి. గొంతుపుండు బాధను ఉపశమింపజేస్తాయి, కఫమును కోసివేసి, శ్వాసబాధను పోగొట్టుతాయి. ఇన్‌ఫ్లుయేంజా, బ్రోంకైటిస్ చికిత్సకు ఇవి అమోఘమైనవి

మద్రాసు సోల్ ఏజెంటు: దాదా & కంపెనీ పార్కుటౌన్, మద్రాసు-3.

అతిమూత్ర వ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవటం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIAB∸TES) అంటారు. ఇది ఎంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధి అంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు అనన్నమౌతుంటారు ఈజబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి ఎక్కువగా దాహం, ఆకలి, తరచుగా చక్కెరతోగాని, లేక చక్కెరలేకుండగాని మూత్రం బయలు వెడలటము, దురద మొదలైనవి వీనస్ ఛారమ్ అనేక సంవత్సరములు పరిశోధనల ఫలితంగా తయారు కాబడినది. దీన్ని వాడటంవల్ల వేనకు వేల మందిమృత్యుముఖము నుండి బయటపడ్డారు దీన్ని వాడితే రెండవలేక మూడవ రోజు నుండేమూత్రంలోచక్కెర తగ్గించి అత్యధిక మూత్రంకూడా నివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి పత్యంలేదు ఇన్‌జెక్షన్లు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రానికి వ్రాయండి ఉచితంగా పంపెదము

50 బిళ్లల బుడ్డి ఖరీదు రు. 6-12-0 లు.

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము.

Venus Research Laboratory (A.P.)
P. O. Box No. 587, Calcutta

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేరినది మేహము రక్తాశ, విస్ఫోటక వగైరా హరించి బలము రక్తవృద్ధి కల్గించును 20తు డబ్బీ రు, 3-4-0 పోస్టేజి రు 1-1-0

పి. సి ఎ అండ్ కో, (ఆయుర్వేద సమాజం)
పెరిదేపి (పోస్టు) — నెల్లూరు జిల్లా

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" (మాత్రలు) మరువకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును చింతఅనవసరం

వెల (సాదా) రు. 3/-
(స్పెషల్) 5/-
(ఎక్స్ట్రా స్పెషల్) 8/-
పోస్టేజి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs. P. Devee, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్టాకిస్టు: Indo Medical supplies
No. 3 Pauliappan st. Seven wells
Madras - 1

★ తాసిల్దార్ ★

"అయినా తాసిల్దారు జీతమెంతుంటుంది?"

"మళ్లీ అదేమాట జీతం, జీతం. జీతమంటావా 150 రూ."

"నాటయాభైతో మాకేం గడుస్తుంది?"

"మళ్లీ అదేమాట. వేలుకర్చు చేసి చదువుకున్నావు ఏం ప్రయోజనం. తెలివితక్కువ తెలివితక్కువే. నువ్వొక్కడివే కాదోయ్, ఈ విదేశాల గాలి తగిలిన వాళ్ళంతా అంతే. అరే భాయీ తాసిల్దారీ తన్ఖా (వేతనం) కోసం కాదోయ్. హోదా కోసం. ఏం ఇప్పుడైనా చేస్తావా లేదా?"

"చేస్తామనుకోండి. ఈ పరాయి దేశంలో ఎవడిస్తాడు మాకుద్యోగం?" చిరునవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు బారిష్టరు.

"ఓహ్, ఆ చింత నీకెందుకోయ్. మీరు మాతో భోజనం చేసి మమ్మల్ని సంతోష పెట్టారు. ఇక మీ ఉద్యోగం గురించి మేం బాధపడతాం. మా మామ రెవిన్యూమంత్రి మీ ఉద్యోగం విషయం మేమాయనతో సిఫారసు చేస్తాం".

మాట్లాడుతూనే భోజనం పూర్తిచేశారు. దస్తర్ ఖాన్ స్థానం పాన్ దాన్ (తాంబూల పేటిక) ఆక్రమించింది తాసిల్దారు పాన్ చుట్టాంటే చెన్నా, హుక్కా తయారు చేశాడు బారిష్టరుని గారు వెలిగించబోతూంటే తాసిల్దారు అరేమియా ఆ పెఢవ మటపారేయ్. మీ కీ ఎండినపొగాకులో ఏముజా, ఉంటుం దోయ్ ఇదిగో ఇది మీ లక్నో పొగాకు, ఒక్కసారి పీల్చావంటే వెయ్యి చుట్టలు తాగినంతపనౌతుంది," అంటూనే తాసీల్దారు హుక్కా గొట్టం ముందుంచాడు.

బారిష్టరు గొట్టం తీసుకొని నాలుగుపార్లు హుక్కా పీల్చి తాసిల్దారు కిచ్చేశాడు. తాసిల్దారు పాన్ తిని పిపు బిస్తర్ కానించి కాళ్లు హాయిగా చాచుకొని అరకొయ్యనావస్థలో కూర్చొని నాలుగైదు నిముషాలు హుక్కా తాగడంలో నిమగ్నుడైనాడు. హుక్కా పీల్చిం తర్వాత తాసిల్దారు ముఖంమీద అనందోన్మాదం, నాట్యమాడినట్లనిపించింది. ఆ అనందానుభూతి తర్వాత మళ్ళీ సాగించాడు తాసిల్దారు.

"మంచిదే అయింది. తాసిల్దారీ చేయడానికి ఒప్పుకున్నావ్. మీలాంటి కొత్తపిష్టాం కాల మనుష్యులు జీతం తక్కువుంటుందని ఇల్లాంటి ఉద్యోగాలు చేయరు"

"సరైతే ఒప్పుకున్నా గా."

"నిజం చెపుతున్నా నబ్బాయి నువ్వు చాలా తెలివికలవాడివి. మెల్లగా నీవే అన్నీ నేర్చుకుంటావ్. కాని మియాఁ నీపేరడగడం మరిచాను. నీ పేరేమిటి? పట్నంలో ముకాం ఎక్కడ."

"నా పేరు ఇబ్రాహీం ఖాఁ. ఎక్కడో సత్రంలో దిగుతాను. మీ అడ్రసు ఇస్తే వచ్చికలుస్తా."

"బారిష్టరు ఇబ్రాహీం ఖాఁ. మంచిది జ్ఞాపకముంటుందిలే. ఈ సేవకుణ్ణి నాజర్ అలీ అంటారు నా కుటీరం ముఫీబజారులో ఉంది. అడుగుతే సరి ఎవరైనా చెపుతారు."

* * *

బండి హైద్రాబాదు చేరింది. ప్లాటు ఫారంమీద బండి నెమ్మదిగా నడుస్తోంది. ప్లాటుఫారం జనంతో కిటకిటలాడుతోంది.

"మాకోవా ఇక్కడకూడా స్వాగతం ఇవ్వడానికి ఎంత మంది వచ్చారో," అన్నాడు తాసిల్దారు.

బండిఆగింది. స్టేషనంతా పతాకాలతో అమోఘంగా అలంకరించబడింది. బాండు వాద్యంకూడా శ్రావ్యంగా వినబస్తూంది. ఆ బండిలో తాసిల్దారుమామ రెవిన్యూమంత్రి కూడా ఉన్నాడు. అతడు పరుగెత్తుకొచ్చి "అరే! నజీర్. బండిలో ఇబ్రాహీం ఖాఁ ఉన్నారా?", అన్నాడు.

"ఇదిగో వీరేగా," అని చూపించాడు తాసిల్దారు. రెవిన్యూమంత్రి వెండిపళ్లెంలోంచి పెద్ద పూలహారంతీసి ఇబ్రాహీంఖాఁ మెళ్ళోవేశాడు. "ఇబ్రాహీంఖాఁ జిందాబాద్," అనే నినాదాల్తో స్టేషను మారుమోగింది వాద్యం "గాడ్ సేవ్ ది కింగ్" అని పాడింది. బారిష్టరు ఒక చేత్తో హాటుపట్టుకొని బొమ్మలానుంచున్నాడు ఆయనచుట్టూ అధికార్లూ, ప్రజలూ వినమ్రులై నిల్చొని ఉన్నారు. కొంతసేపైన తర్వాత హడావుడి శాంతించింది. తాసిల్దారుకిదంతా అయోమయంగా ఉంది.

"ఇదేం గొడవ", అని అడిగాడు తాసిల్దారు పక్కనున్న వాణ్ణి

"వాహ్! వెంటవస్తున్నావ్ నీకు తెలీదా? ఆయన మన కొత్త ప్రధాని ఇబ్రాహీంఖాఁ" అన్నాడా కొత్తవ్యక్తి. ★